

11es Jornades de Medi Natural de Girona

29 i 30 de maig 2025

Aula Magna de la facultat de Ciències de la Universitat de Girona

Títol de la ponència: Avaluació ecològica multi-criteri dels ecosistemes aquàtics de Girona

Ponents:

Luis Martín¹, Fiona Corominas^{1,2}, Irene Tornero¹, Jordi Sala¹, María A. Rodrigo³, Jordi Bou¹, Dani Boix¹

¹GRECO, Institut d'ecologia Aquàtica, Universitat de Girona, Girona, Catalunya

²Laboratori de biologia animal, Departament de Ciències Ambientals, Universitat de Girona, Girona, Catalunya.

³Grup d'Ecologia Integrativa, Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València, València

Resum

La infraestructura blava dona suport a la biodiversitat, proporciona serveis ecosistèmics i millora la salut humana i la qualitat de vida. Mantenir ecosistemes urbans saludables és clau per aprofitar els beneficis de la natura. No obstant això, els ecosistemes d'aigua dolça estan molt amenaçats pel canvi global, especialment a les ciutats on les activitats humanes són més intenses. El ric paisatge aquàtic de Girona requereix d'un enfocament multi-criteri alhora d'analitzar els ecosistemes aquàtics que combini els índexs químics i biològics. L'objectiu d'aquest estudi és identificar indicadors més rellevants per als ecosistemes aquàtics tot comparant els urbans amb els periurbans.

Degut a que el sistema hidrogràfic sobrepassa els límits administratius, s'ha definit una àrea d'estudi entorn del centroide del municipi, amb un radi de 5 km. En aquesta àrea s'hi troben masses d'aigua lenítiques i lòtiques, i en ambdós casos s'inclouen temporànies i permanents. Durant el 2024, s'ha dut a terme una campanya de mostreig en 20 masses d'aigua lòtiques i en 20 de lenítiques. Per a cada punt s'han avaluat paràmetres de biodiversitat (comunitats d'invertebrats i plantes), indicadors de qualitat de l'aigua (basats en les característiques de l'aigua o en la composició d'organismes) i índexs de qualitat de l'hàbitat.

Els resultats mostren la importància dels enfocaments multi-criteri per avaluar l'estat ecològic dels ecosistemes aquàtics. Entre els resultats destaca l'abundància d'espècies invasores en les zones urbanes i el millor estat ecològic dels estanys periurbans, ja que la gestió dels ambients urbans sovint degrada la qualitat de l'hàbitat. Aquesta mala salut de la naturalesa urbana en la infraestructura blava mostra la importància de renaturalitzar les ciutats per millorar les contribucions dels ecosistemes aquàtics a les persones, millorant en última instància la biodiversitat urbana i la qualitat de vida dels ciutadans.